

Statlige selskaper – hvordan styre etter sektorpolitiske mål?

Rune J. Sørensen

Institutt for samfunnsøkonomi, Handelshøyskolen BI

Innlegg på Partnerforums nettverksmøte,
Handelshøyskolen BI, torsdag 17. januar 13:00-15:30

From *The Economist* Jan 21st 2012 : State capitalism's global reach New masters of the universe

Russia's Gazprom, but successful state firms can be found in almost any industry. China Mobile is a mobile-phone goliath with 600m customers. Saudi Basic Industries Corporation is one of the world's most profitable chemical companies. Russia's Sberbank is Europe's third-largest bank by market capitalisation. Dubai Ports is the world's third-largest ports operator. The airline Emirates is growing at 20% a year.

The power and the glory

Share of national/state-controlled companies' capitalisation on MSCI national stockmarket index
June 2011, % of total

Biggest global listed companies by revenue, 2010, \$bn

Sources: Deutsche Bank; *Fortune*; *The Economist*

State capitalism is on the march, overflowing with cash and emboldened by the crisis in the West. State companies make up 80% of the value of the stockmarket in China, 62% in Russia and 38% in Brazil (see chart). They accounted for one-third of the emerging world's foreign direct investment between 2003 and 2010 and an even higher proportion of its most spectacular acquisitions, as well as a growing proportion of the very largest firms: three Chinese state-owned companies rank among the world's ten biggest companies by revenue, against only two European ones (see chart). Add the exploits of sovereign-wealth funds to the ledger, and it begins to look as if liberal capitalism is in wholesale retreat: New York's Chrysler Building (or 90% of it anyway) has fallen to Abu Dhabi and Manchester City football club to Qatar. The Chinese have a phrase for it: "The state advances while the private sector retreats." This is now happening on a global scale.

Choices, choices

From *Democracy in America* - April 17th, 18:42

[More from our blogs »](#)

Products & events

Stay informed today and every day

Subscribe to *The Economist's* free e-mail newsletters and alerts.

[Get e-mail newsletters](#)

Subscribe to *The Economist's* latest article postings on Twitter

[Follow *The Economist* on Twitter](#)

See a selection of *The Economist's* articles, events, topical videos and debates on Facebook.

[Follow *The Economist* on Facebook](#)

Feedback

Tidligere styreleder i Statoil:

- Regjeringen må beordre Statoil til å stoppe utvinning av oljesand

Om Norge ønsker å forsyne verdens fattige med energi, bør vi heller satse fornybart og bærekraftig, mener Inge Johansen og Svein Tveitdal.

Anbefal 118 personer anbefaler dette. Vær den første blant vennene dine.

Turid Furdal

Publisert: 20.feb. 2012 (14:23) Oppdatert: 20.feb. 2012 (14:23)

«Regjeringen later som det ikke er motsetninger mellom rask utvinning av alle kjente norske olje- og gassressurser og en bærekraftig klimapolitikk. Den sier som Ole Brumm, ja takk begge deler.»

Dette skriver Inge Johansen som er tidligere styreleder i Statoil og tidligere FN-direktør Svein Tveitdal i en kronikk i Stavanger Aftenblad mandag. De mener Norge må gå foran og legge begrensninger på utvinningen og bruken av fossil energi.

Les også

Statoil vil ha mer oljesand

Statoil planlegger utvidelse av det omstridte oljesandprosjektet i Canada.

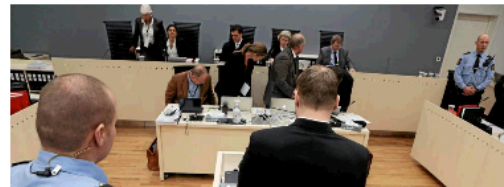
Høye utslipp

Johansen og Tveitdal kritiserer spesielt Statoils satsing på utvinning av oljesand i Canada. De mener staten som største eier bør beordre Statoil til å

avvikle sitt oljesandprosjekt.

- Grunnen til at vi foreslår dette, er at oljeproduksjon fra oljesand gir veldig store klimagassutslipp på grunn av svært energikrevende utvinning. Jeg er klar over at Statoil gjør dette på en best mulig måte som ikke ødelegger landskapet. De kommer ikke til å slippe fra et klimagassutslipp som er flere

På forsiden akkurat nå

- Jeg håper du vil legge litt mindre vekt på latterliggjøring

Siste nytt

- 09:56 [Her er arenaene 100 dager før ilden tennes](#)
- 09:48 [Løpetid](#)
- 09:30 [Her er det flest bakterier i badevannet](#)
- 09:15 [Nord-Korea lover represalier](#)
- 09:14 [Hver Gang Vi Møtes - igjen](#)

EN FANTASTISK BARBERING!
SYLSKARPE TITANBELAGTE BARBERBLADER

GRATIS PRØVEPAKKE
KLIKK HER!

Dagens eAvis

Telenor: Vi ble utsatt for press som går utover det rimelige fra Giske

Telenor-sjef Harald Norvik sier han har fått flere SMS-er fra Trond Giske etter at statsministeren hadde gjort det klart at regjeringen ikke ville blande seg.

Foto: Holm, Morten/SCANPIX

Telenor-sjef Harald Norvik tror han kan komme til å svekke Trond Giske. – Men det er min plikt å fortelle om de faktiske forhold, sier han.

KRISTINE HIRSTI
kristine.hirsti@nrk.no

Publisert 13.01.2012 12:50. Oppdatert 13.01.2012 14:29.

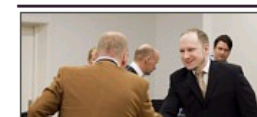
Del 5 Tweet 3 1 Del/tips Skriv ut

Etter ryktene om helgens Giske-uttalelser har debatten rast om hva som ble sagt og ikke sagt etter NHOs årskonferanse.

Forst nå tar Telenor-sjefene bladet fra munnen og forteller sin versjon av ryktene.

Innenriks

Nyheter og nostalgi
i netbutikken!
NRK Butikken

Velg fylke

Her kan vi vise nyheter fra ditt distrikt.

Neste sending: Dagsnytt

Dagsnytt med værmelding

NRK P2, onsdag 18.4. kl. 0.00 |

[Legg i kalender\(?\)](#)

Flere sendinger

Nettradio

[Dagsnytt med værmelding \(18.04.12 00:00\)](#)

[Dagsnytt med værmelding \(18.04.12 00:00\)](#)

[Dagsnytt med værmelding \(17.04.12 22:00\)](#)

[Dagsnytt med værmelding \(17.04.12 22:00\)](#)

[Dagsnytt atten \(17.04.12 18:00\)](#)

[Dagsnytt med værmelding \(17.04.12 00:00\)](#)

[Dagsnytt med værmelding \(17.04.12 00:00\)](#)

[Dagsnytt med værmelding \(16.04.12 22:00\)](#)

[Dagsnytt med værmelding \(16.04.12 22:00\)](#)

[Dagsnytt atten \(16.04.12 18:00\)](#)

[Flere programmer](#)

Søk i Nettradio

Strøm-Erichsen kastet nesten hele styret i Helse Sør-Øst

Dagen etter at hele styret i Helse Midt-Norge ble fjernet, skifter helseministeren ut syv styremedlemmer i Helse Sør-Øst. Per Anders Oksum blir ny leder i et styrerom med stort sett nye medlemmer.

Tine Dommerud

Publisert: 31.jan. 2012 (12:49) Oppdatert: 31.jan. 2012 (16:16)

Anne-Grete Strøm-Erichsen overrasket mandag da hun kastet nesten hele styret i Helse Midt.

I dag gjorde hun det samme i Helse Sør-Øst. Som ny nestleder hentet hun inn tidligere helseminister Ansgar Gabrielsen. Det var i sin tid Ansgar Gabrielsen som slo sammen helseforetakene øst og sør, fordi han ikke ville ha en helsemur mellom sykehusene i Oslo.

Allerede i 2004 åpnet Ansgar Gabrielsen (H) for å slå sør og øst sammen i et helseforetak. Han mente det var en helsepolitisk Berlin-muren gjennom Oslo, som verken var fremtidsrettet eller formålstjenlig. Nå skal han altså sitte i styret for gigantforetaket.

Anne-Grete Strøm-Erichsen kvittet seg med store deler av styret da hun i dag presenterte de nye medlemmene.

Både styreleder Frøde Alhaug og nestleder Anne Carine Tanum ble kastet til fordel for Per Anders Oksum og Ansgar Gabrielsen.

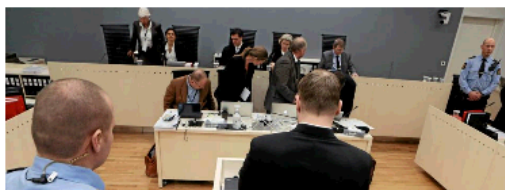
I følge TV2 har SV tidligere vist misnøye med det sittende styret, og truet med å kaste styret og ledelsen i Helse Sør-Øst hvis ikke antallet deltidsstillinger reduseres.

- Vi må vurdere å finne nye folk til å styre helseforetakene, sa SVs Geir-Ketil Hansen.

14 personer anbefaler dette. Vær den første blant vennene dine.

På forsiden akkurat nå

Grilles om påstått møte med "ettersøkt krigsforbryter"

Laster ...

Siste nytt

09:48 [Løpetid](#)

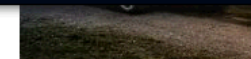
09:30 [Her er det flest bakterier i badevannet](#)

09:15 [Nord-Korea lover represalier](#)

09:14 [Hver Gang Vi Møtes - igjen](#)

08:53 [Suu Kyi kommer til Norge](#)

2010356

Dagens eAvis

Får kritikk for høye lønninger og svak kontroll

Riksrevisjonen kritiserer Regjeringens styring av egne selskaper.

Henning Carr Ekroll

Publisert: 17. jan. 2012 (12:30) Oppdatert: 17. jan. 2012 (18:06)

- [DN: - Trond Giske må gå Ukeavisen: - Styrker Giske](#)
- [Norsk bistand til alle de mest korrupte](#)
- [PST og Riksrevisjonen advarer politikere mot å bruke nettbrett](#)
- [- Statlig eierskapspolitikk skal ikke skje på Lorry etter midnatt](#)

Riksrevisor Jørgen Kosmo presenterte Riksrevisjonens undersøkelse av statens eierskap på en pressekonferanse klokken 12.30.

Kritiserer ventetid og helsetoppløpninger

Helseforetakene får smekk for fortsatt lange ventetider og manglende evne til å nå kravene som er satt. Undersøkelsen viser at det fremdeles er store forskjeller i ventetiden ved norske sykehus, selv om situasjonen har blitt noe bedre de siste årene.

Samtidig påpeker Riksrevisjonen at antallet korridorpasienter har økt, noe som blir betegnet som svært uheldig.

”Hensikten med statlig eierskap har vært størst mulig lønnsomhet. Det har på ingen måte skjedd.

lønnsvekst som ligger mellom 7,9 og 12,2 prosentpoeng over det som er gjennomsnittet for helseforetakene. Dette har skjedd til tross for at det fra politisk hold har blitt oppfordret til moderasjon.

Riksrevisjonen stiller derfor spørsmål ved hvorvidt departementet og styrene i foretakene følger opp sin egen lederlønnspolitikk.

Det blir også påpekt at lederne i helseforetakene har en gjennomsnittslønn på 1,3 millioner kroner, og en

19 personer anbefaler dette. Vær den første blant vennene dine.

Mest lest økonomi

Statoil kjøper superrigg

Teknologien vil gjøre det mulig å utvinne 180 millioner ekstra oljefat som eller kunne gått tapt, ifølge Statoil.

Dagens eAvis

- Kjemper for sin egen tilregnelighet

[Kjøp dagens eAvis](#)
[Les mer](#)

Profilerte lederstillinger

[DISTRIKTSSJEF - Akershus Nord \(Romerike\), Hedmark, Oppland samt Troms og Finnmark](#)

Vi søker en proaktiv, selvstendig og målbevisst distriktssjef

[DISTRIKTSSJEF - Oslo, Asker, Bærum og Buskerud](#)

Vi søker en proaktiv, selvstendig og målbevisst distriktssjef

Internet

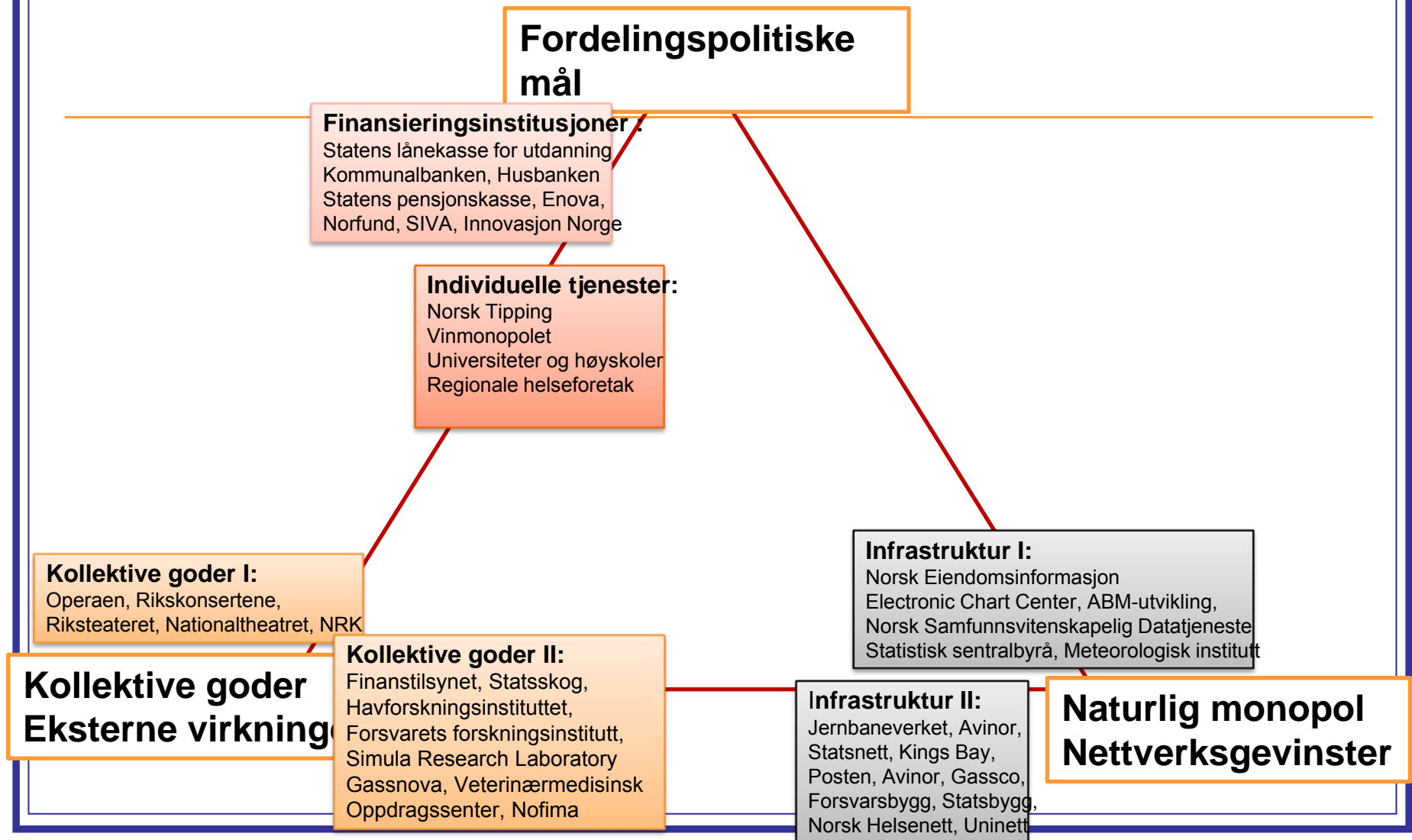

Styring av statlige selskaper

---

1. Typer av statlige selskaper
2. Politisk eierkontroll
3. Troverdighet
4. Politisk konflikt

Typer av statlige virksomheter

Typer av statlige selskap

- ”**For profit**” virksomheter: Selskaper der det forretningsmessige formålet er dominerende. De sektorpolitiske målene er fraværende, eller har en beskjeden betydning.
- ”**Public utilities**”: Virksomheter med lovbestemt monopol som har både sektorpolitiske og forretningsmessige mål.
- ”**Public service**”: Individuell offentlig tjenesteyting der de sektorpolitiske målene er dominerende.

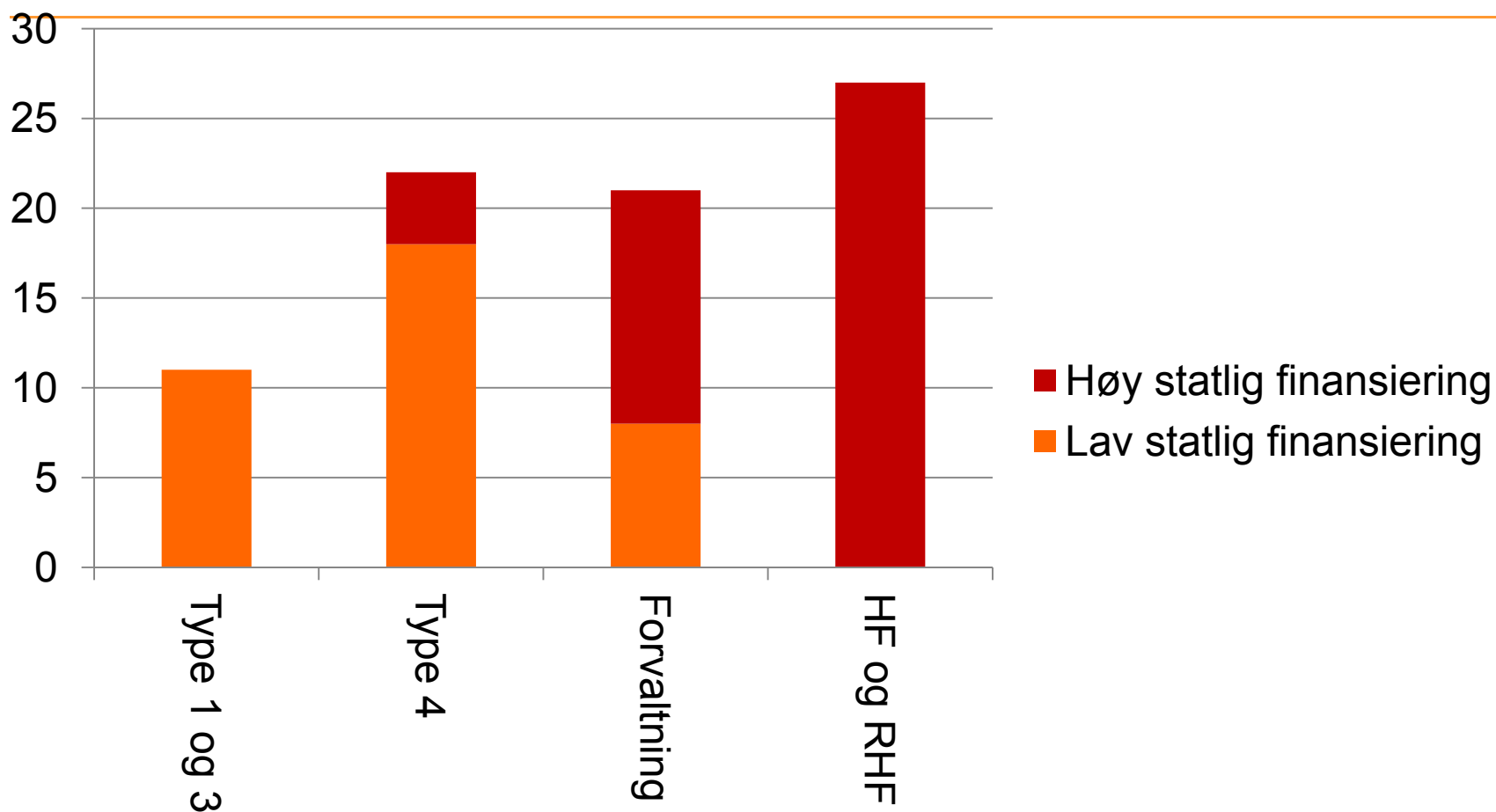
Spørreundersøkelse av statlige selskaper, foretak og forvaltningsorganer med eget styre, 2010

- **Kategori 1 (Selskaper med forretningsmessige mål):** Entra Eiendom AS, Flytoget AS, Mesta Konsern AS.
- Kategori 2 (Selskaper med forretningsmessige mål og nasjonal forankring av hovedkontor): Ingen .
- **Kategori 3 (Selskaper med forretningsmessige mål og andre spesifikt definerte mål):** Eksportfinans ASA, Kommunalbanken AS, NSB AS, Posten Norge AS, Statkraft SF.
- **Kategori 4 (Selskaper med sektorpolitiske mål):** 24 selskaper, eks. Avinor AS, Enova SF, Gassco AS, Gassnova SF, Innovasjon Norge, Kings Bay AS, Norfund, Norsk Rikskringkasting AS, Norsk Tipping AS.
- **Regionale Helseforetak:** Helse Sør-Øst, Helse Vest, Helse Midt-Norge, Helse Nord-Norge.
- **Helseforetak:** 24 helseforetak.
- **Forvaltningsorganer med eget styre:** Drøyt 20 forvaltningsorganer, eks. Forsvarets forskningsinstitutt, Forsvarsbygg, Havforskningsinstituttet, Husbanken, Høgskolen i Bergen, Husbanken.

Kjennetegn ved virksomhetene

Antall virksomheter etter organisasjonsform og statlig finansiering

1. Eierstyring

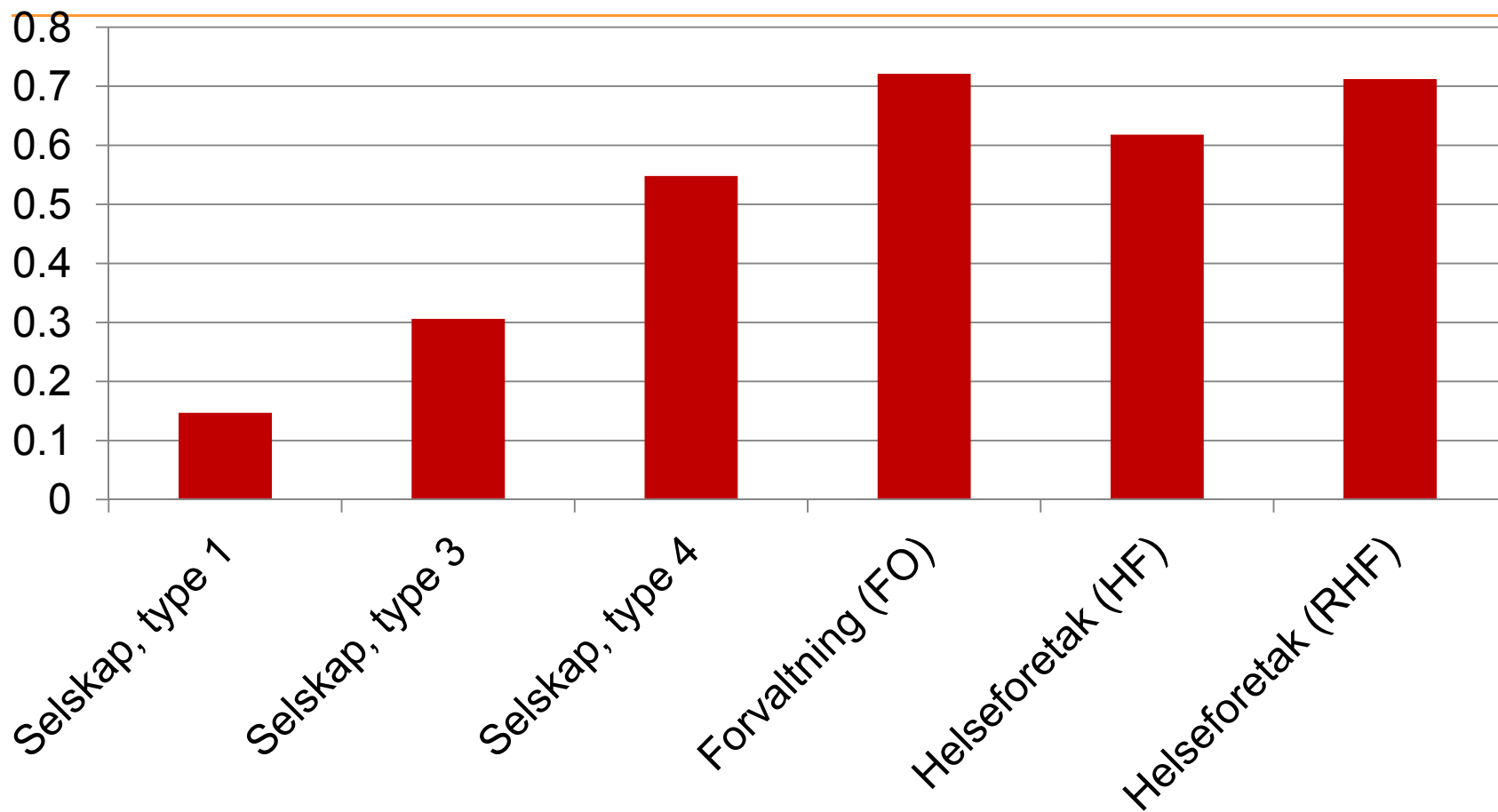

Hva er betingelsene for effektiv statlig eierskap?

- Selskapet har klart avgrensede, realistiske og kvantifiserbare resultatmål
- Selskapet har handlefrihet slik at det kan påvirke resultatoppnåelsen
- Selskapet blir holdt ansvarlig for oppnådde resultater

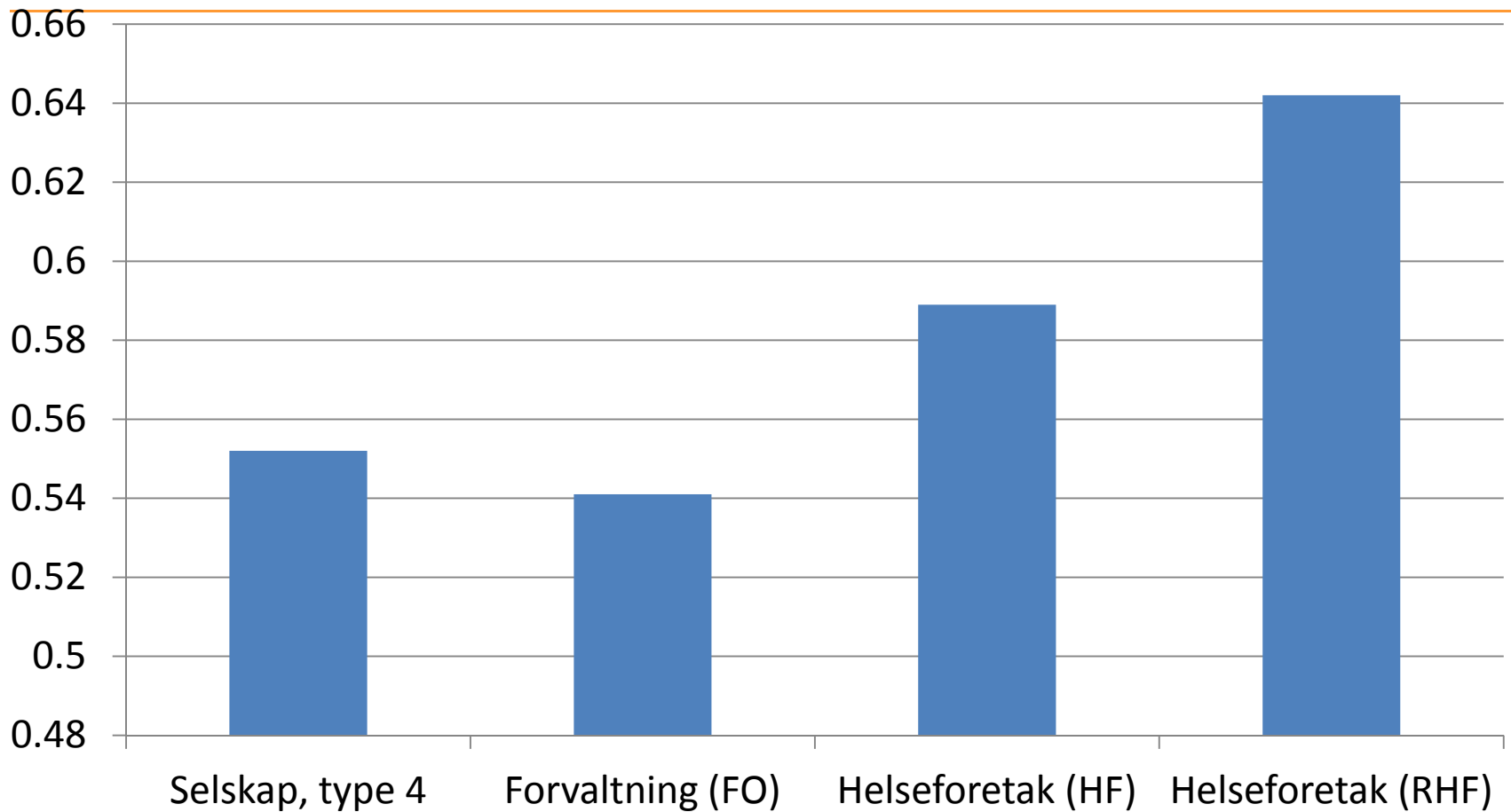
Viktighet av sektorpolitiske mål

(1: Sektorpolitiske mål "klart viktigst"; 0: Forretningsmessige mål "klart viktigst")

Måling/kvantifisering av sektorpolitisk målrealisering

(1: Lar seg måle i "meget stor grad"; 0: "Ikke i det hele tatt")

«Dette er så vondt å snakke om at det er blitt tiet ned i lang tid. Men nå må vi være ærlige.»

Hjertepasienter, kreftsyke og KOLS-pasienter vil langt oftere nektes effektiv behandling fordi det er for dyrt. –Vi står ved et tidsskille, sier helsedirektøren.

June Westerveld

Publisert: 04.jun. 2010 (23:56) Oppdatert: 12.okt. 2011 (17:55)

[Pris for ett ekstra leveår: maks 425.000 kroner](#)

Noen av de store pasientgruppene må belage seg på oftere å få nei til nye behandlingsformer fordi det er for dyrt. Det sier helsedirektør Bjørn-Inge Larsen, som varsler en langt tøffere kamp om ressursene i helsetjenesten fremover. Han mener vi også bruker for mye penger på å forlenge livets aller siste fase for døende, ofte gamle, mennesker.

Verdens rikeste land har hatt råd til det meste. Så langt. Men det vil det bli en slutt på. Fordi prisen på avansert medisinsk behandling skyter i været. Fordi eldrebølgen vil spise opp mye av veksten i helsebudsjettene. Og fordi budsjettene vil bli strammere. Det gjør at flere vil få nei, at prioriteringene blir tøffere. Derfor vil Aftenposten i en serie artikler fremover sette søkelys på temaet.

– Vi står ved et tidsskille, sier Larsen.

Tøffe valg

Han har det øverste faglige ansvaret for Helse-Norge og leder Nasjonalt råd for kvalitet og prioritering. Det ble etablert for tre år siden for å gi råd til helsetjenesten om hva de i økende grad må si nei til. Larsen omtaler diskusjonen om tøffere prioriteringer som «den vanskeligste og mest ufullendte diskusjonen i helsetjenesten».

– Vi må begynne å snakke høyt om at vi ikke kan behandle alle med alt som

Relaterte bilder

Hjertepasienter må belage seg på å få hyppigere nei til dyr behandling. FOTO: Unspecified

1annonse

Billett på
OSLO KINO

25kr

SE DEAL

Valgfri film!
Valgfri kino!
Gyldig hele 2012!

let's deal

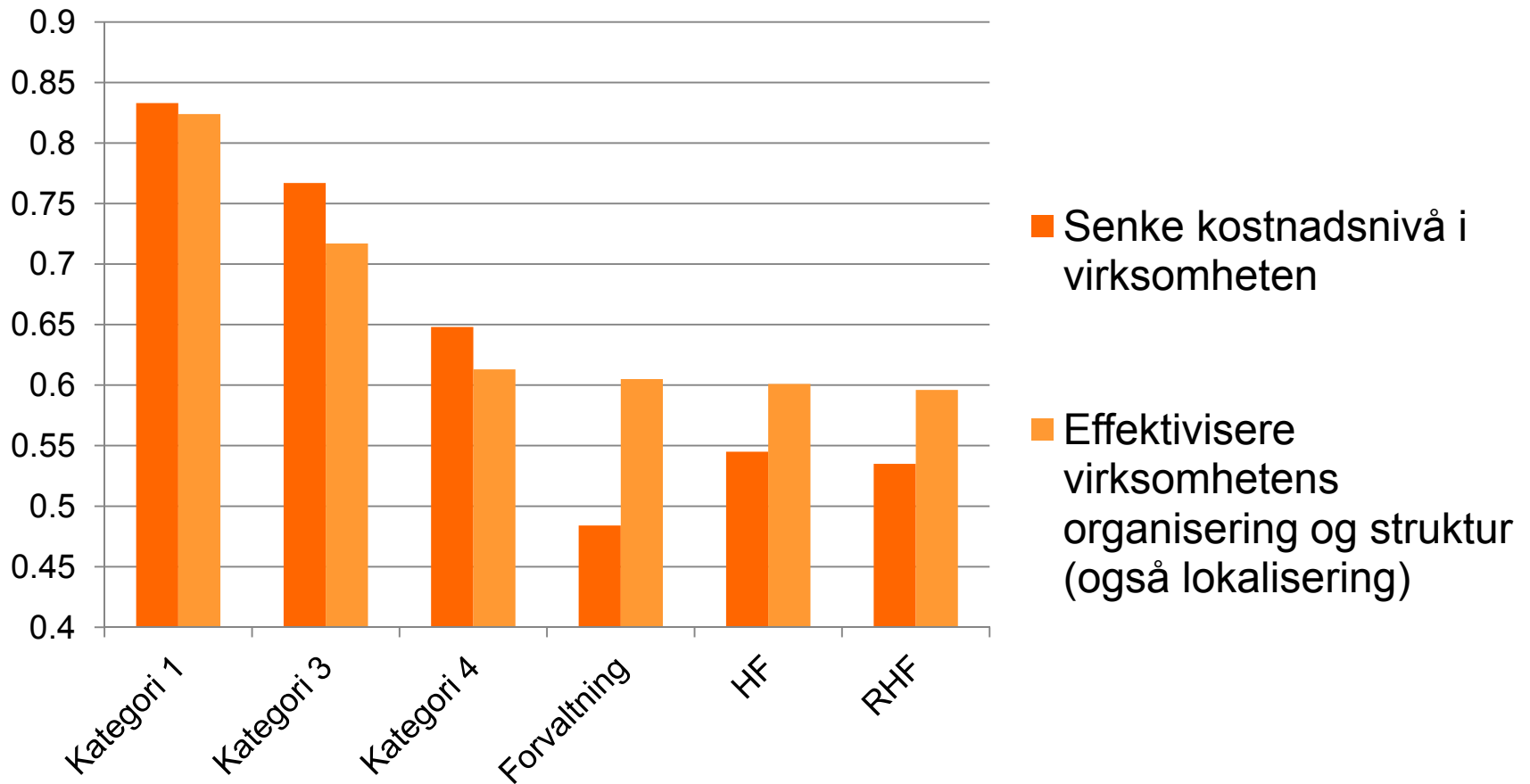
Gjelder kun for nye medlemmer

Dagens eAvis

Handlefrihet –

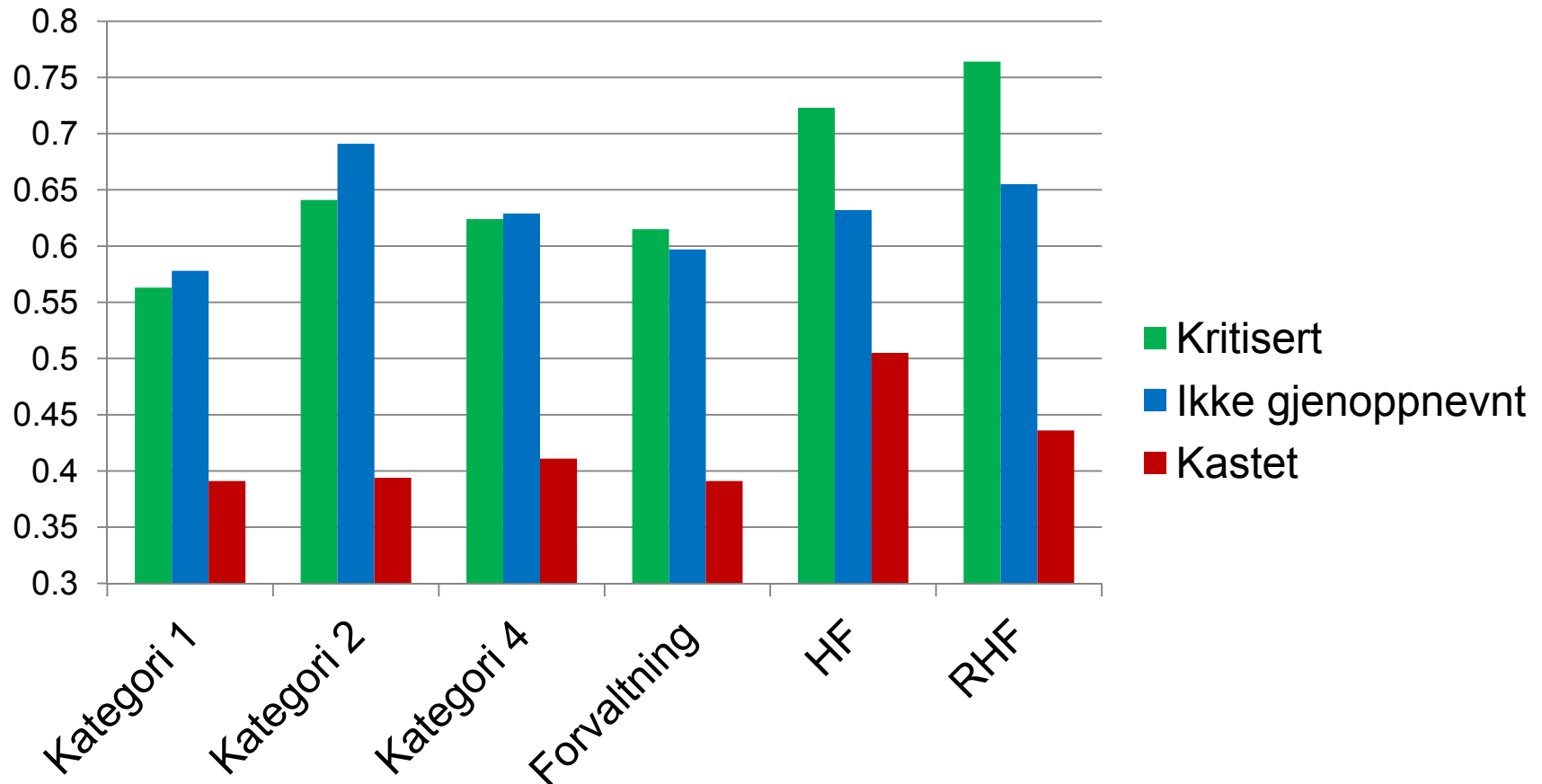
til å møte kostnads- og effektivitetsutfordringer

Styrets ansvar for svak resultatoppnåelse

– forventer å bli kritisert, ikke gjenoppnevnt eller kastet

Spørsmål: Det kan være ulike oppfatninger om hva det betyr at styret er ansvarlig for virksomhetens måloppnåelse. Hvor enig eller uenig er du i følgende påstander om hvordan slikt ansvar blir gjort gjeldende overfor styret?

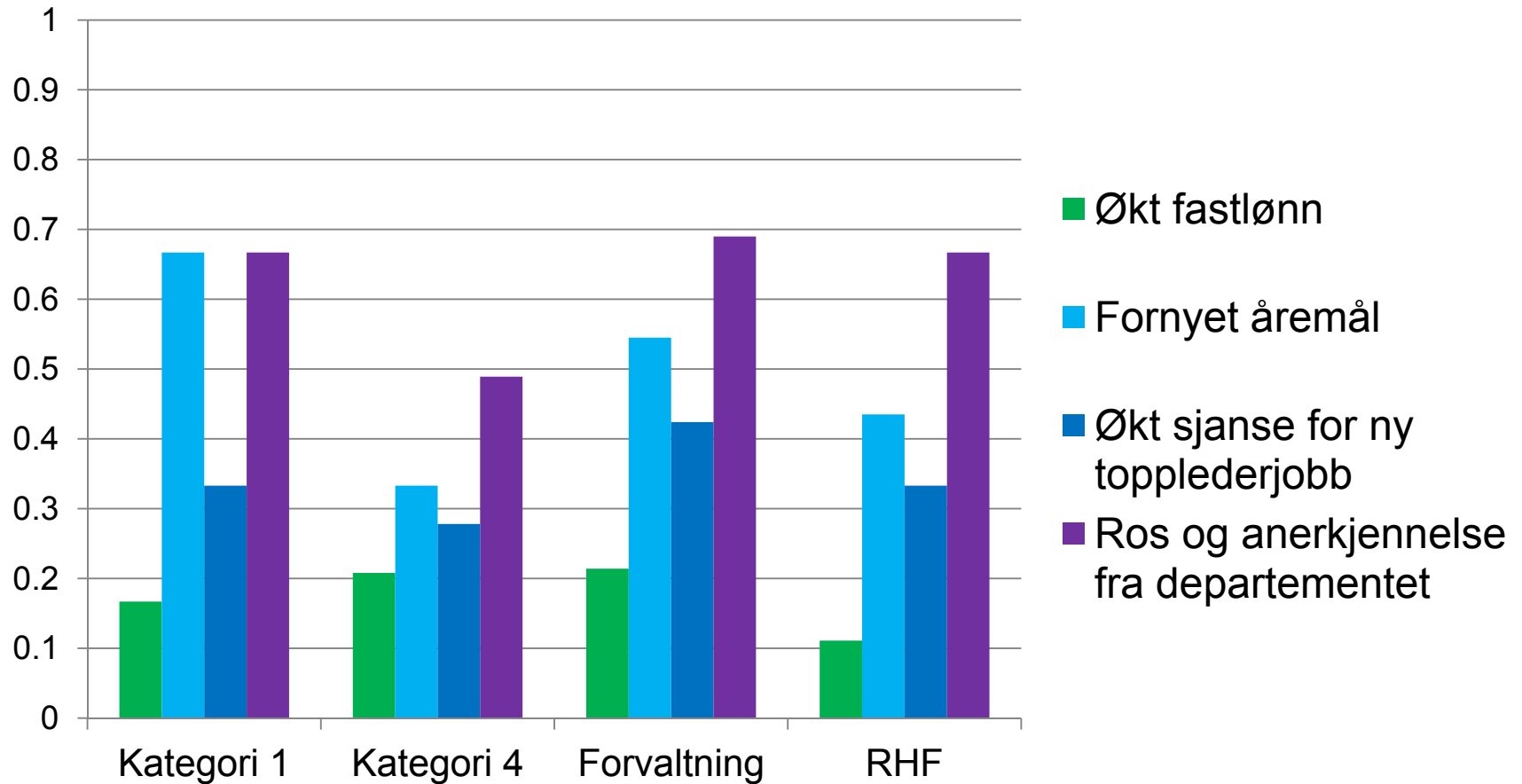
En vanlig feilslutning?

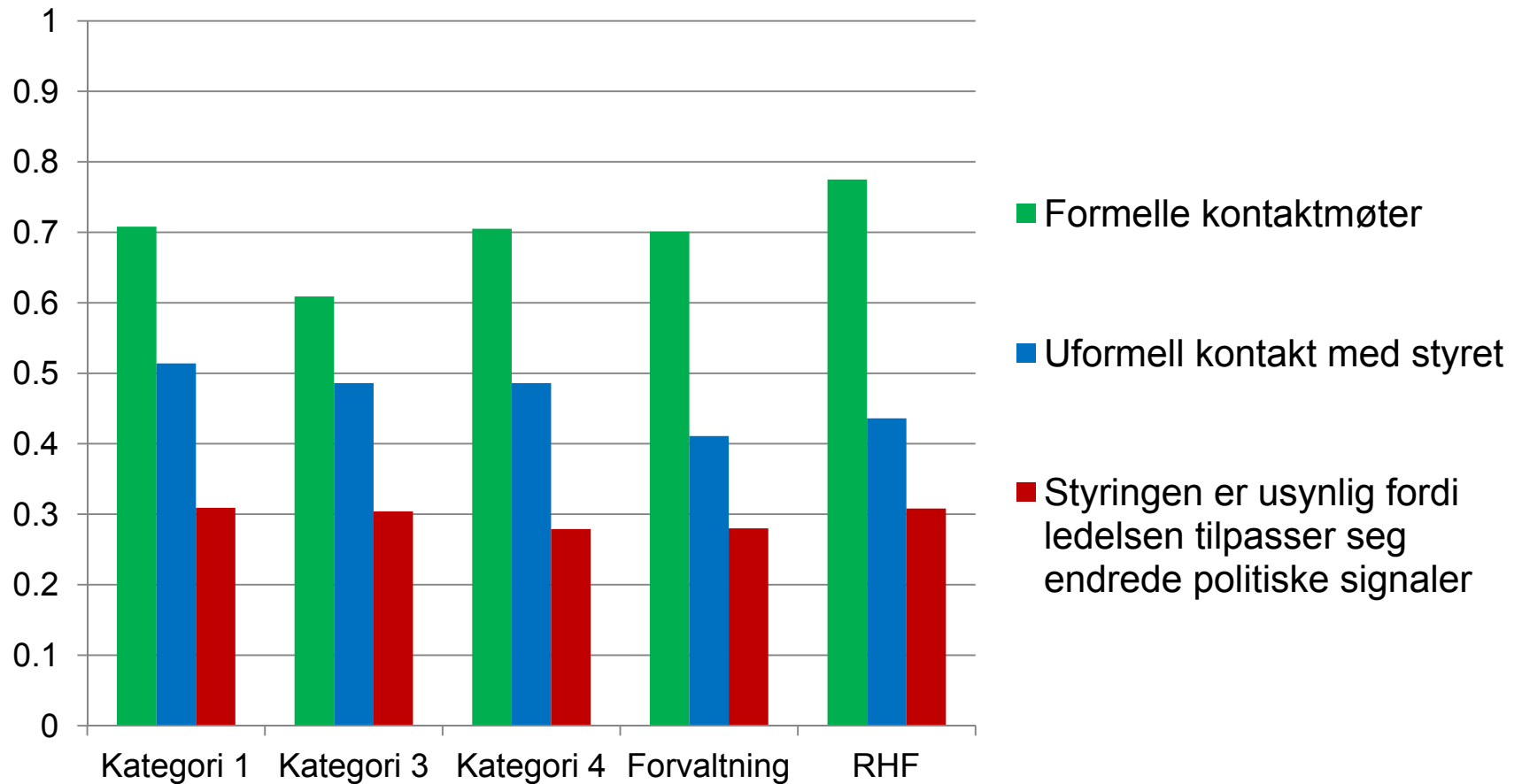
At staten ikke utøver en "aktiv eierstyring" betyr ikke *nødvendigvis* at selskapene er uten styring:

- Incentiver/konkurransen
- Anteciperte reaksjoner
- Politipatruljer
- Brannalarmer

Direktørens belønningssystem: Lønn, karriere eller anerkjennelse?

Departementets eierstyring: Formell, uformell eller antesiperte reaksjoner?

Politipatruljer

The screenshot shows a web browser window displaying the website of the Norwegian Auditor General (Rikskontrollordegrens). The page features a navigation menu with categories like 'Presserom', 'Rapporter', and 'Revisjonsmetodikk'. The main content area displays a news article titled 'Effektivitet og økonomiske resultater i statlige foretak bør følges opp bedre'. The article includes a sub-headline, a publication date, and a summary of the findings. It also lists related documents, contact information for the expedition manager, and social media sharing options. The browser's address bar shows the URL 'http://www.rikskontrollordegrens.no/Presserom/Pressemeldinger/Sider/Se...'. The Windows taskbar at the bottom indicates the date as 14.01.2013 and the time as 07:52.

R
Rikskontrollordegrens
Office of the Auditor General of Norway

Søk her...

Kontakt oss | Tips oss | Nettstedskart | In English | Skriftstørrelse

Presserom | Rapporter | Revisjonsmetodikk | Internasjonal arbeid | Jobb i Rikskontrollordegrens | Om Rikskontrollordegrens

Pressekontakter
Pressemeldinger
Nyheter
Offentlig journal

Hovedside | Presserom | Pressemeldinger

Effektivitet og økonomiske resultater i statlige foretak bør følges opp bedre

Publisert: 27.11.2012 12:30

Rikskontrollordegrens konstaterer at det på viktige områder er stor variasjon i departementenes gjennomføring av statens eierpolitikk. – Oppfølging av effektivitet og økonomiske resultater er sentralt for statlig eierskap. Flere departementer og statlige virksomheter bør håndtere dette bedre, sier revisor Jørgen Kosmo.

Dokument 3:2 (2012–2013) Rikskontrollordegrens kontroll med forvaltningen av statlige selskaper for 2011 ble overlevert Stortinget 27. november 2012. Formålet med kontrollen er å vurdere om forvaltningen av statens interesser er i samsvar med Stortingets vedtak og forutsetninger.

Rikskontrollordegrens har for 2011 merknader til gjennomføringen av regjeringens eierpolitikk, og til forvaltningen av statens interesser i selskaper og foretak under Helse- og omsorgsdepartementet, Kulturdepartementet, Kunnskapsdepartementet og Landbruks- og matdepartementet.

Økonomi og effektivitet bør følges opp bedre

Flere departementer og virksomheter har et betydelig potensial for å styrke sin oppfølging av selskapenes økonomi og effektivitet, konstaterer Rikskontrollordegrens:

- For flere selskaper med forretningsmessige mål er det ikke fastsatt avkastningsmål og utbytteforventninger i samsvar med regjeringens eierpolitikk.
- Selskapenes med forretningsmessige mål følges i liten grad opp gjennom sammenligning med likeartede selskaper.
- Det følges ikke godt nok opp at selskaper som ikke har forretningsmessige mål, drives effektivt.

For flere av selskapene som hadde avkastningsmål, var gjennomsnittlig avkastning i perioden 2007–2011 vesentlig lavere enn avkastningsmålet.

– Målet med det forretningsmessige eierskapet er å oppnå høyest mulig avkastning over tid. Derfor er det viktig at staten i større grad sammenligner med likeartede selskaper og formidler forventninger om at statlige selskaper skal være i øvre sjikt i slike sammenligninger, sier Kosmo.

Relatert innhold

- Dokument 3:2 (2012–2013) Rikskontrollordegrens kontroll med forvaltningen av statlige selskaper for 2011
- Vi svarer ikke

Kontaktperson

Ekspedisjonssjef Therese Johnsen, tlf. 22 24 11 74, mobil 911 52 826

Del artikkelen

Facebook | Twitter | LinkedIn

07:52
14.01.2013

Brannalarm

SETT VG SOM STARTSIDE ONSDAG 16. JANUAR 2013

VG ØDELAGT I HELSEVESENET

Google Custom Search SØK

VG Nett Skattelister Google

NETT NYHETER FOTBALL RANPELYS SPORT VÆR REISE NYTTE BIL TV-GUIDE VGD GØY A til A

vekkiklubb.no VG Nett Mote.no LIME nittambull.no PENSER.NO dyrebar E24 DINE PENSER KONTAKT OSS

Disse ble ødelagt i helsevesenet

TEKST/VIDEO: [May Linn Gjerding](#), [Mona Grivi Norman](#), [Anders Park Framstad](#), [Arlid Myhre](#) og Mathias Jørgensen

UTVIKLING/GRAFIKK: [Dan Kåre Engebretsen](#) og [Tom Byermoen](#)

Anbefal 1,9K

Hvert år skades 15 000 personer for livet på grunn av feilbehandling og svikt i Helse-Norge. Ifølge helsevesenet kunne halvparten av feilene vært unngått. VG har kartlagt historien til 40 mennesker som har fått livet ødelagt av det norske helsevesenet.

Les mer: [Fem dør hver dag](#), [Helseilsynet varsler tøffere tak](#), [- Halvparten av feilene kan unngås](#), [Leger fryses ut etter feil](#), [Kirurg: - Jeg jobbet 100 timers uke i to måneder](#), [Mener legenes maratonvakter er klart lovbrudd](#), [DEBATT: Kan legetabber unngås?](#)

[Lesernes egne historier](#)

I løpet av året har 2000 mistet livet på grunn av sykehusstaber. Det er ti ganger høyere enn antallet som dør i trafikken.

15 000 blir påført skader for livet i helsevesenet hvert

2. Troverdighet – konkurranse, uavhengighet og langsiktighet

- Statlig eierskap = svekket konkurranse?
  - Når staten er ene-eier er det i realiteten ingen begrensninger på statens muligheter til å gi styringsmessige pålegg.
  - Betyr statlig eierskap favorisering av "egne" virksomheter?
  - Eller betyr statlig eierskap et (for) passivt eierskap - politikerne ikke vil bli beskyldt for "å blande seg inn i" selskapenes strategi og drift?
- Statlig eierskap = uavhengige institusjoner?
  - Kunst og kultur
  - Informasjon og kunnskap
- Statlig eierskap = langsiktig eierskap?
  - Langsiktig eier = lav avkastning?
  - "Bail outs" = myke budsjettammer
  - Egenkapital, gjeld og utbyttepolitikk

Riksrevisjonen refser sykehusene for milliardunderskudd

Riksrevisor Jørgen Kosmo slakter helseforetakene for å ikke ha kontroll på økonomien.

Del med andre:

[Facebook](#) [Twitter](#) [Epost](#) [Del](#) [Like](#)

Kosmo fortsetter å svinge piskene. Tirsdag slaktet han helseforetakene for ikke å ha kontroll og viste til at det samlede akkumulerte underskuddet på seks år – fra 2002 til 2008 – var på hele 10 milliarder kroner.

– Sykehusene er uten politisk styring, hevder opposisjonen.

Lener seg på tilleggsbevilgninger

Helseforetakene har i årevis gått med underskudd. Nå får de kraftig kritikk for at de lener seg på tilleggsbevilgninger.

Riksrevisor Jørgen Kosmos rapport om økonomistyringen ble i dag overlevert Stortinget.

Frps helsepolitiske talsmann Per Arne Olsen mener nå at helseminister Anne-Grete Strøm-Erichsen (Ap) må gripe inn overfor sykehus uten økonomistyring.

– Det er statsrådets ansvar at sykehusene ikke har nødvendig økonomisk styring. Nå må hun iverksette tiltak. Vi kan ikke ha et system som sløser ekstremt mange millioner kroner som følge av dårlig ledelse. Pengene som brukes i helsevesenet skal gå til pasientene, sier Olsen.

Vil legge ned regionale helseforetak

Han foreslår nå blant annet at eksterne selskaper skal granske ledelsen

Sveinung Habbestad

Publisert 10.11.2009 14:22

Oppdatert 10.11.2009 22:00

Les også:

Krever gransking av Vegvesenet

Flere fylker ber Riksrevisjonen granske Vegvesenets regnskaper.

NSB har flere forsinkelser enn oppgitt

Langt flere lokaltog i Oslo, Bergen, Trondheim og Stavanger er forsinket

22. JULI-RETTSSAKEN

DIREKTE

Følg rettssaken i vårt livesenter

Se tv-sendingen og følg livebloggen NÅ

Disse ser du i retten

Full oversikt over aktørene i rettssaken mot Breivik.

De ble ofre for terroren

Se oversikten og les minneordene.

Tidslinje: Terrordøgnet 22. juli

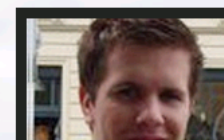
Se vår interaktive tidslinje med video, bilder og detaljer om hva som skjedde 22. juli.

Kart: De dyrebare minuttene

Hør lydloggene fra pågripelsen.

VI MINNES

– Statene og bankene spleiser på SAS-lån

Mandag legger SAS fram spareplanen som trolig innebærer store lønnskutt og fjerning av 1.000 ansatte. De skandinaviske regjeringene går trolig sammen med bankene om å gi milliardlån til flyselskapet.

Publisert 12.11.2012, kl. 06.37. Oppdatert 12.11.2012, kl. 07.39.

Sparepakken som dansk TV 2 først meldte om søndag, skal presenteres når SAS mandag klokka 8 legger fram resultatet for tredje kvartal, fire dager på overtid.

Kuttplanen innebærer at 1.000 ansatte får sparken og lønnen til de gjenværende ansatte blir slanket med 15 prosent.

Besparselsen beregnes til 2,6 milliarder kroner. Selskapet skal dessuten selge eiendeler for like mye.

Les: [Dansk TV: SAS sier opp 1000 ansatte](#)

Les: [SAS-tillitsvalgt: Glem lønnskutt!](#)

Les: [Svensk avis: SAS svært nær konkurs](#)

Deling

Etter det Dagens Næringsliv kjenner til, er kutt- og salgsplanen godkjent av bankene, men de ansatte må akseptere kuttene før bankene bidrar med nye lån.

Det betyr at de ansatte i ytterste konsekvens kan velte hele spareplanen, noe som kan føre til at flyselskapet går konkurs. Dermed er de ansatte satt under et voldsomt press.

SAS har i dag 4,7 milliarder svenske kroner i tilgjengelig kreditt som utløper til sommeren.

RELATERTE SAKER

SAS-ansatte reagerer på lokkelønn til ledere

Mange SAS-ansatte reagerer kraftig på at ledere i det kriserammede flyselskapet har fått en halv årslønn ekstra for å bli værende i selskapet.

[Les saken](#)

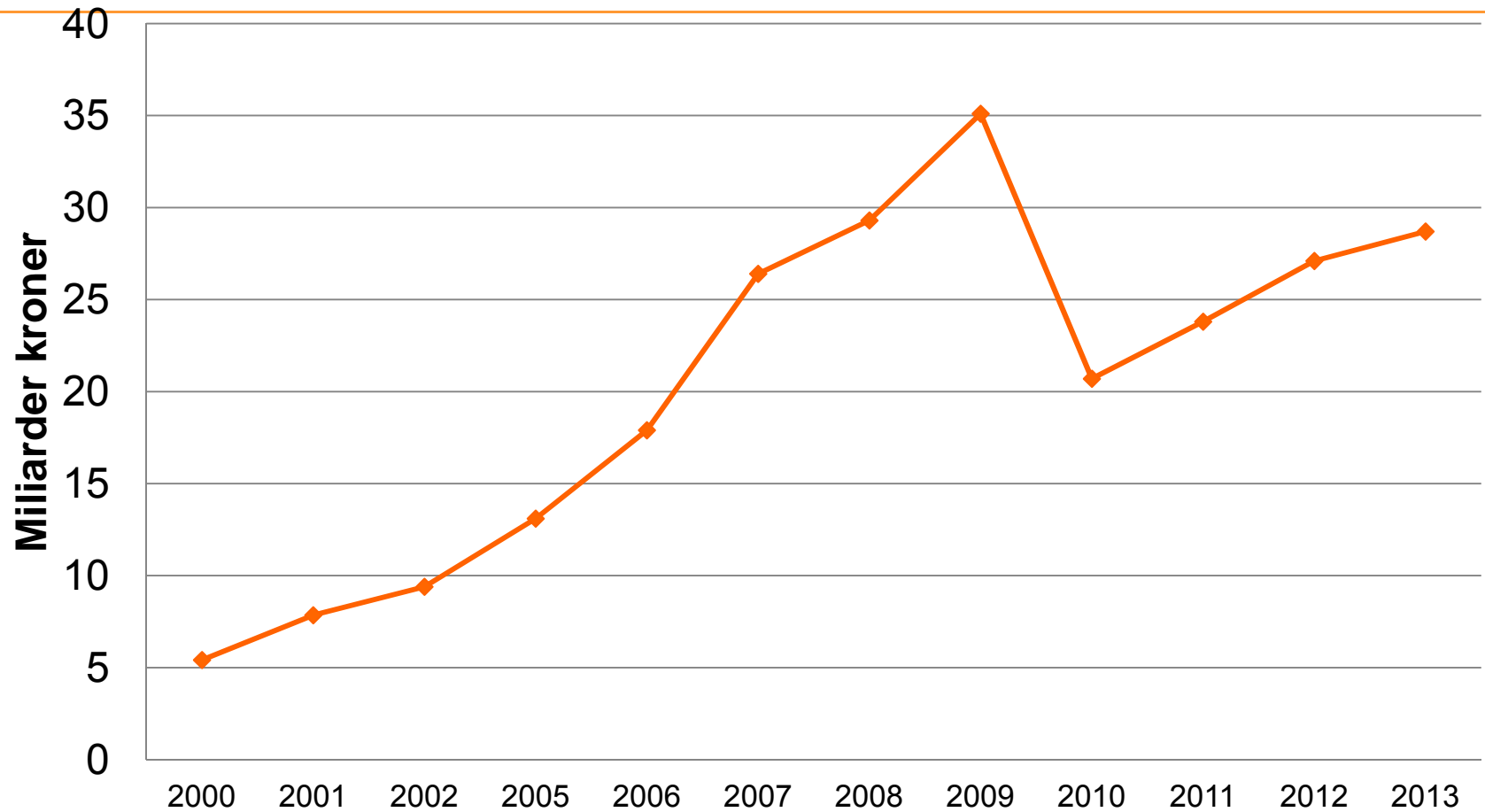
Utbyttepolitikk

- Høye utbytter kan forstås på to måter:
  - En unngår effektivitetsproblemene knyttet til ”overtrygge” selskaper.
  - Utbyttepolitikken avspeiler kortsiktige behov for å saldere Statsbudsjettet.
- Hvis det siste er riktig, bør utbyttene fra monopolselskaper og naturressursselskaper tilføres ”oljefondet” (Statens pensjonsfond – utland)?

Utbytte i statlige selskaper

(Kilde: Gul bok, løpende priser)

Griske Giske og den grådige firerbanden

Publisert 02.06.10 09:44

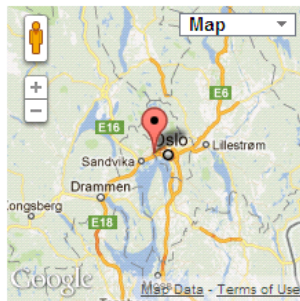
Del på   Tips en venn

Næringsminister Trond Giske risikerer å bli stemplet som grisk hvis han ikke legger om kursen.

Annonse fra Google

[Regnskapsfører Oslo](#)

Hver kunde er i sentrum for oss. Autorisert regnskapsførerselskap. www.lilleregnskap.no

Nett på sak
Gunnar Stavrum

Internasjonale suksesser som Statoil, Telenor og DnB NOR viser at staten kan være en dyktig eier.

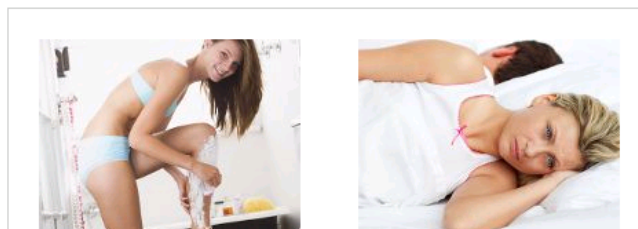
Men staten kan også være en elendig eier, og det er tilfelle for Statkraft.

Selskapet er en pengemaskin, men nektes å vokse fordi staten taper utbytte alt den makter - for så å bruke pengene på offentlig forbruk.

Hvis ikke næringsminister Trond Giske legger om kursen, så fortsetter han feilgrepene til forgjengerne - og fortsetter blodtappingen av melkekua.

Bare ekstreme sosialister og ytterliggående liberalister er for kun statlige eller private eiere. De aller fleste i Norge er tilhenger av en blanding. En slik suksesshistorie er gamle Norsk Hydro: Der var staten

annonse:

Error on page.

Internet

100%

3. Politisk konflikt

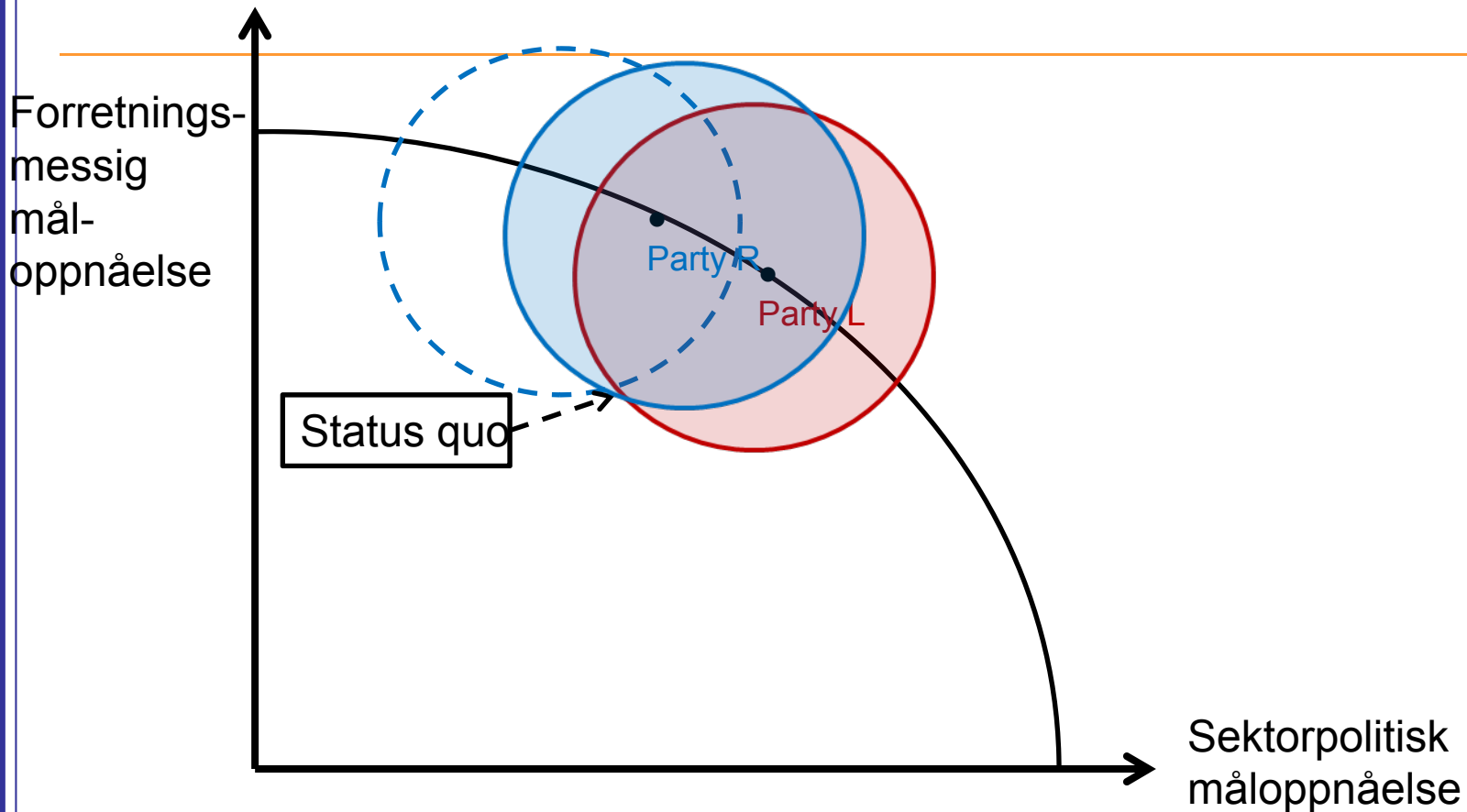
- Eierskapet er delegert fra fem millioner eiere til Storting, statsråd, og styre/administrasjon.
- Selskapets ledelse, styre og politisk ledelse kan ha andre mål enn eierne
- Ulike samfunnsgrupper og deres folkevalgte kan være uenige om hvilke oppgaver selskapet skal prioriteres

Effektivitet og politisk konflikt

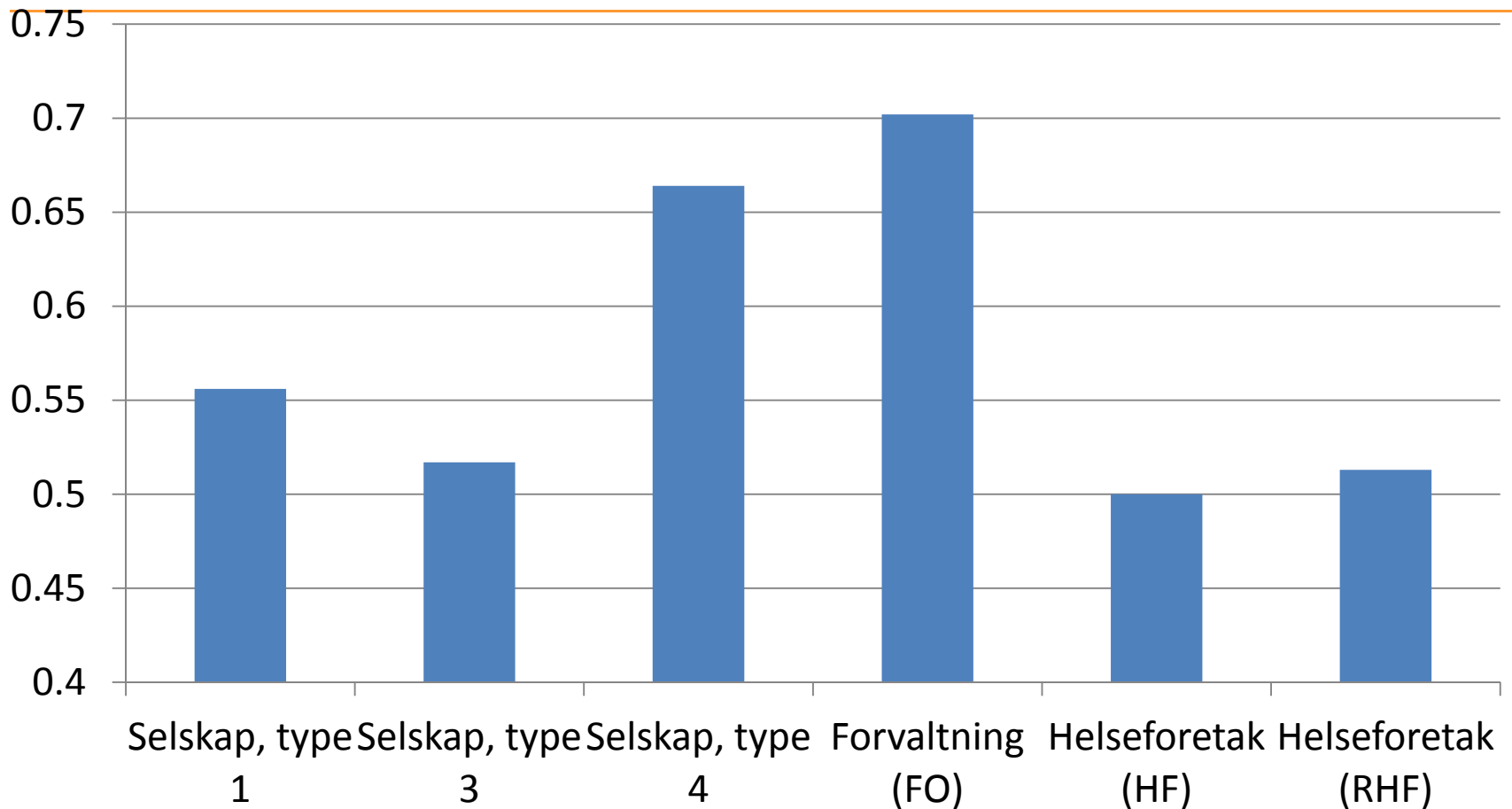
1. *Status quo* gjør det mulig å forbedre måloppnåelsen (med gitte ressurser) både når det gjelder forretningsmessige og sektorpolitiske mål.
2. To politiske parti er vetospillere (eks. som konsekvens av at de deltar i en koalisjonsregjering).
3. Begge partier ønsker best mulig sektorpolitiske og forretningsmessig måloppnåelse.
4. Det (blå) høyrepartiet legger størst vekt på forretningsmessige mål, og det (røde) venstrepartiet legger størst vekt på sektorpolitiske mål.

Vetospillermodell for statlige selskap

Partipolitisk enighet om virksomhetens mål

(1: "Meget stor **enighet** mellom partiene"; 0: "Stor grad av uenighet")

Oppsummering

---

1. Politisk eierkontroll – både for aktiv og for passive
2. Troverdighet – et uløselig problem
3. Politisk konflikt – forskjeller mellom selskapene